

Εξαρτητικές συμπεριφορές στην εφηβεία: Μέρος Α. Χρήση ουσιών

Πανελλήνια έρευνα για τις συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία
των εφήβων μαθητών - 2014

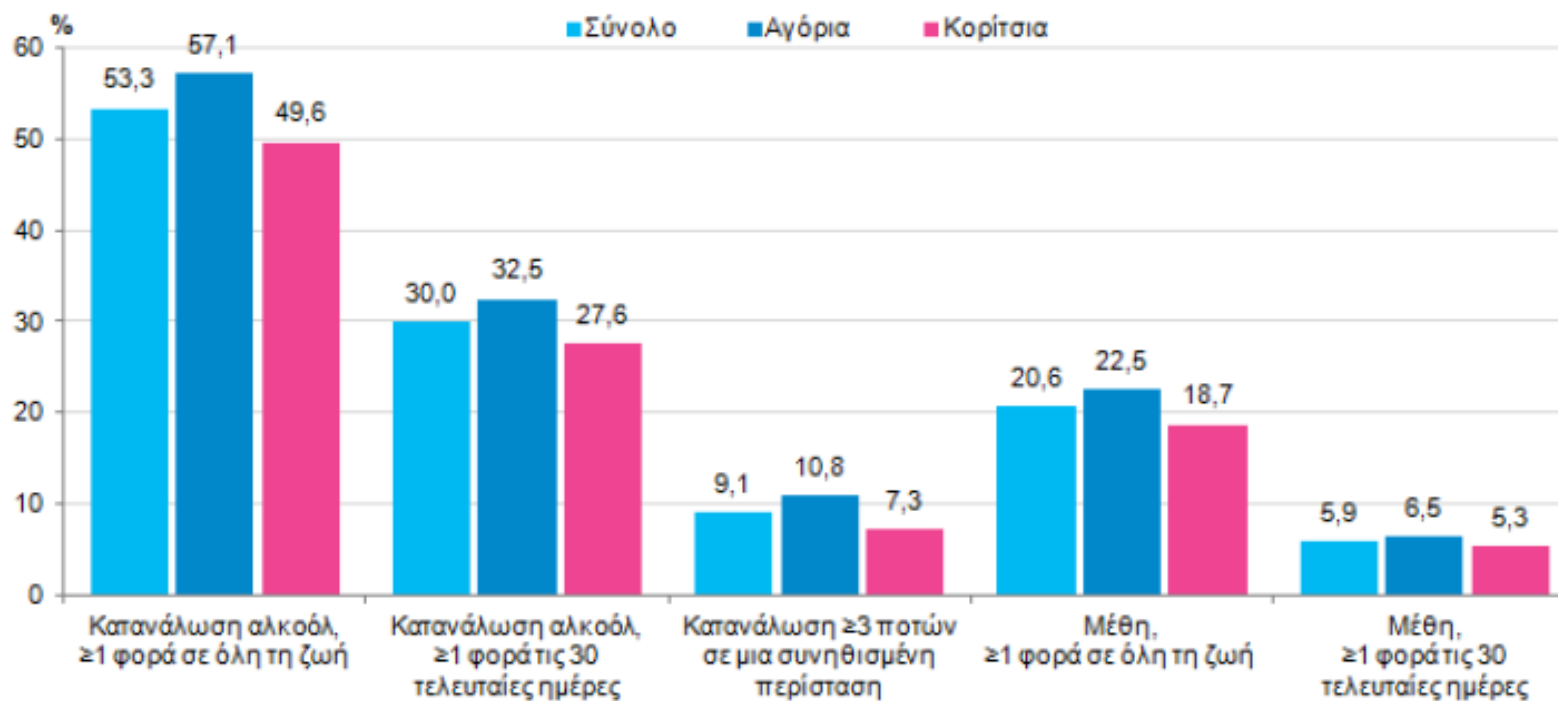
Εισαγωγή

Η εφηβεία είναι η περίοδος κατά την οποία ξεκινά συνήθως η χρήση των εξαρτησιογόνων ουσιών – νόμιμων και παράνομων. Αν και οι περισσότεροι έφηβοι πειραματίζονται με τις ουσίες ή τις χρησιμοποιούν μόνο περιστασιακά, μία σημαντική μερίδα από αυτούς προχωρούν στην πιο συστηματική χρήση τους και στην εξάρτηση από τις ουσίες. Η χρήση των ουσιών έχει πολυπαραγοντική αιτιολογία με ατομικούς/βιολογικούς, οικογενειακούς και κοινωνικούς παράγοντες να επιδρούν στη χρήση τους με τον καθένα από αυτούς να έχει διαφορετική βαρύτητα ανάλογα με το άτομο και το στάδιο χρήσης.¹

Πανελλήνιο αντιπροσωπευτικό δείγμα 4.141 μαθητών ηλικίας 11, 13 και 15 ετών ρωτήθηκαν το 2014 σχετικά με τη συχνότητα και τη βαρύτητα χρήσης καπνού, οινόπνευματων και άλλων εξαρτησιογόνων ουσιών. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζονται ακολούθως για το σύνολο των μαθητών, ανά φύλο, ηλικία, γεωγραφικό στρώμα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη και λοιπές περιοχές της χώρας) και, όπου είναι δυνατόν, διαχρονικά. Σχολιάζονται μόνο οι στατιστικά σημαντικές διαφορές (επίπεδο σημαντικότητας $p < 0,01$).

ΑΛΚΟΟΛ

Συχνότητα/βαρύτητα κατανάλωσης αλκοόλ στο σύνολο και ανά φύλο (%)

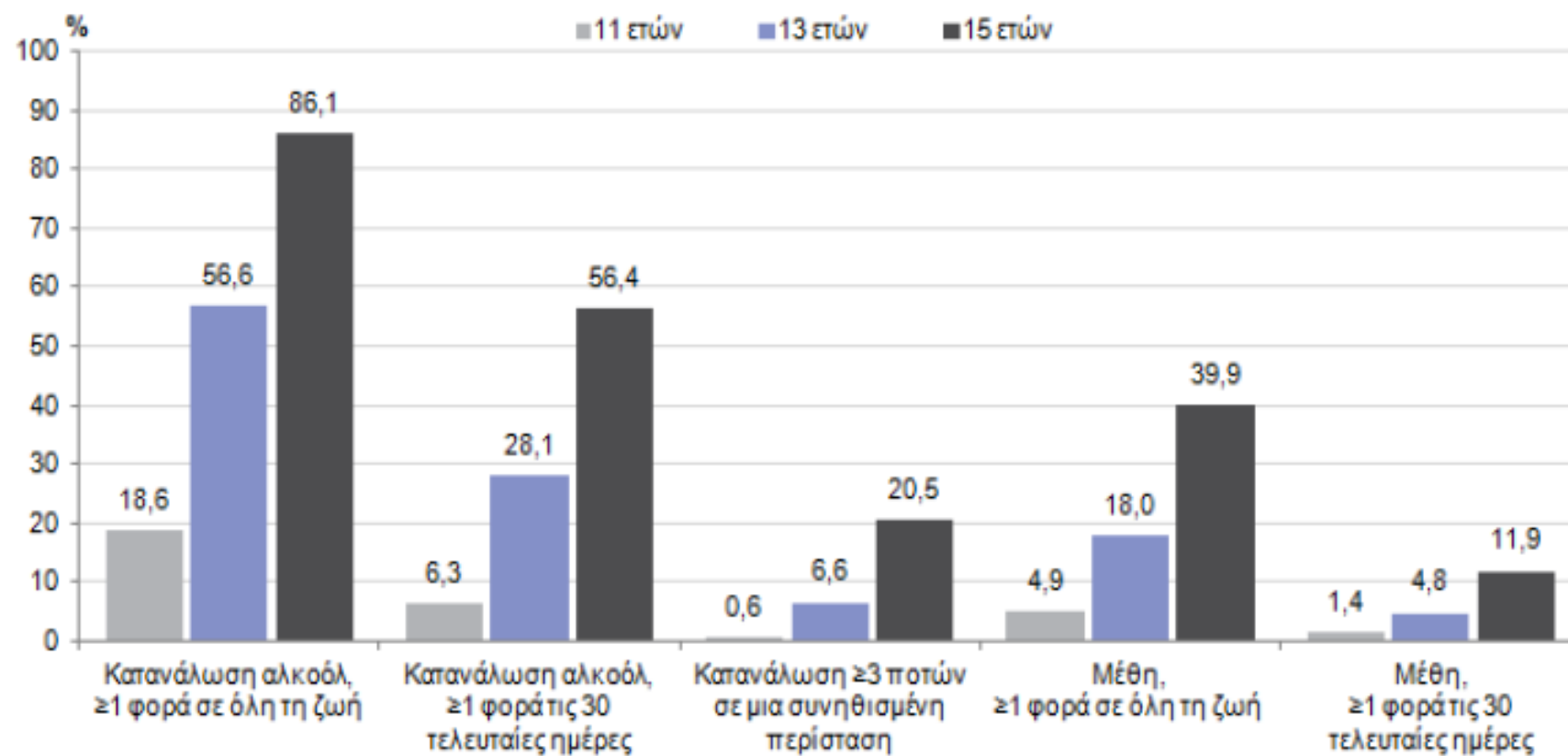
Πηγή: ΕΠΙΨΥ | Πανελλήνια έρευνα για τις συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία των εφήβων μαθητών – HBSC/WHO, 2014

ΕΡΜΗΝΕΙΑ 1^{ΟΥ} ΠΙΝΑΚΑ

- ✓ 1 στους 2 εφήβους (53,3 %) απάντησε ότι έχει πιει αλκοόλ τουλάχιστον 1 φορά στη ζωή του.
- ✓ 1 στους 3 εφήβους (30 %) απάντησε ότι έχει καταναλώσει αλκοόλ τις τελευταίες 30 ημέρες πριν τη διεξαγωγή της έρευνας.
- ✓ Το 5,2 % των εφήβων απάντησαν ότι έχουν καταναλώσει τουλάχιστον 5 φορές αλκοόλ κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα.
- ✓ 1 στους 10 εφήβους (9,1 %) απάντησε ότι σε συγκεκριμένες περιστάσεις καταναλώνει τουλάχιστον 3 ποτά.
- ✓ 1 στους 5 εφήβους (20,6 %) απάντησε ότι έχει μεθύσει τουλάχιστον μία φορά στη ζωή του.
- ✓ Το 5,9 % των εφήβων που συμμετείχαν στην έρευνα είχαν μεθύσει τον τελευταίο μήνα.
- ✓ Τα αγόρια ανέφεραν κατανάλωση αλκοόλ σε μεγαλύτερα ποσοστά από ότι τα κορίτσια.
- ✓ Αγόρια και κορίτσια ανέφεραν παρόμοια ποσοστά μέθης.

Συχνότητα/βαρύτητα κατανάλωσης αλκοόλ, ανά ηλικία (%)

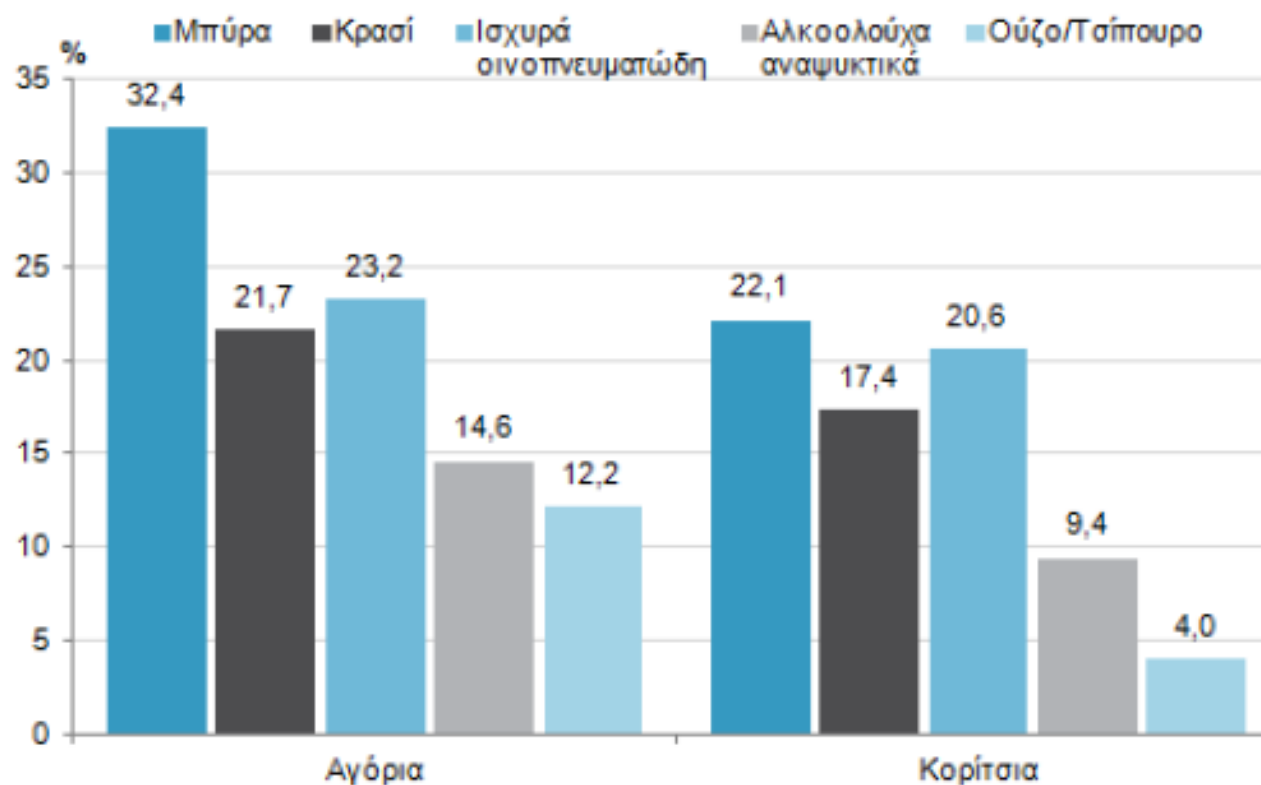
Πηγή: ΕΠΙΨΥ | Πανελλήνια έρευνα για τις συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία των εφήβων μαθητών – HBSC/WHO, 2014

ΕΡΜΗΝΕΙΑ 2^{ΟΥ} ΠΙΝΑΚΑ

- ✓ Καθώς αυξάνει η ηλικία αυξάνονται και τα ποσοστά κατανάλωσης αλκοόλ και μέθης στους εφήβους.
- ✓ 1 στους 5 δεκαπεντάχρονους εφήβους (20,5 %) απάντησε ότι όταν πίνει καταναλώνει τουλάχιστον 3 ποτά, ενώ το 5,8% των δεκαπεντάχρονων ανέφεραν ότι πίνουν 5 ή περισσότερα ποτά.
- ✓ 1 στους 8 δεκαπεντάχρονους (11,9 %) ανέφερε ότι έχει μεθύσει τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια των 30 τελευταίων ημερών πριν τη διεξαγωγή της έρευνας.
- ✓ Το 4,9 % των εντεκάχρονων απάντησαν ότι έχουν μεθύσει τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους.

Κατανάλωση αλκοόλ στους 15χρονους, ανά φύλο και είδος ποτού* (%)

*Απάντησαν ότι καταναλώνουν αυτό το είδος, τουλάχιστον κάθε μήνα.

Πηγή: ΕΠΙΨΥ | Πανελλήνια έρευνα για τις συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία των εφήβων μαθητών – HBSC/WHO, 2014

ΕΡΜΗΝΕΙΑ 3^{ΟΥ} ΠΙΝΑΚΑ

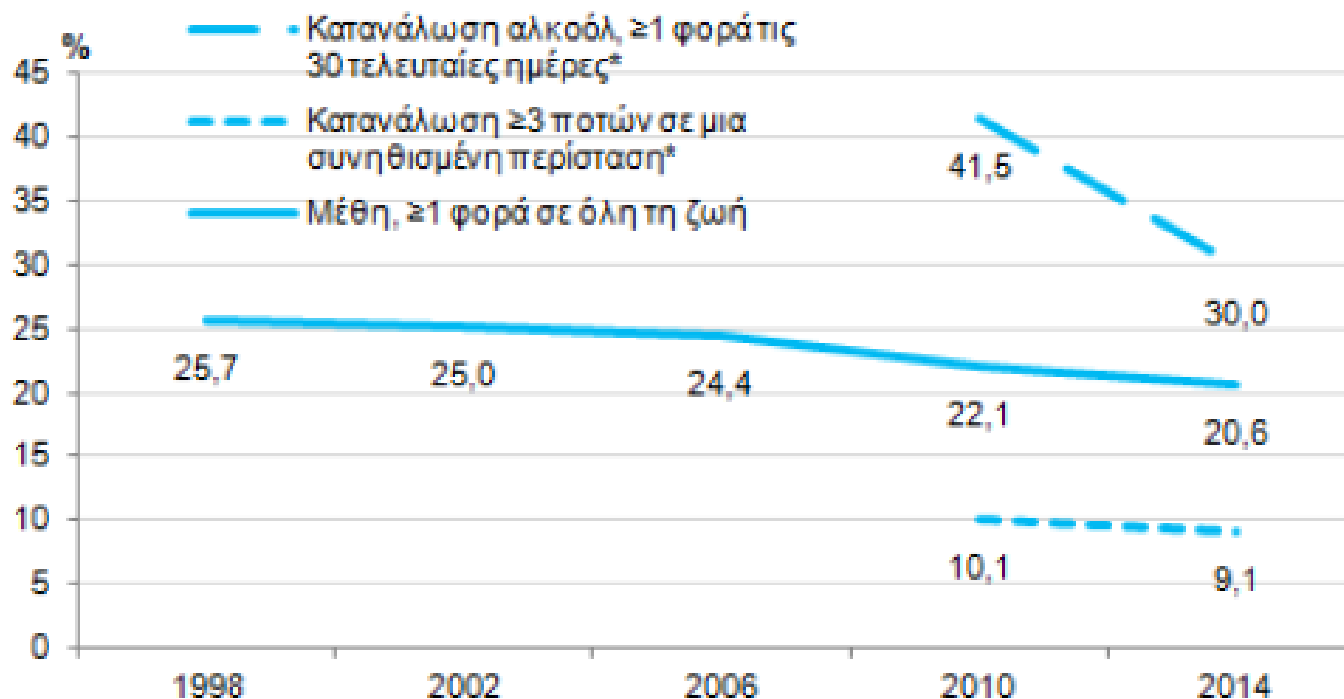

- ✓ Οι 15χρονοι έφηβοι καταναλώνουν κατά σειρά προτίμησης: μπύρα (27,1 %), ισχυρά οινοπνευματώδη (21,9 %), κρασί (19,5 %), αλκοολούχα αναψυκτικά (11,9 %), ούζο ή τσίπουρο (7,9 %).
- ✓ Η σειρά προτίμησης των αλκοολούχων ποτών δεν διαφέρει σημαντικά μεταξύ αγοριών και κοριτσιών.
- ✓ Η προτίμηση στην μπύρα είναι εντονότερη στα αγόρια από ότι στα κορίτσια (32,4 % έναντι του 22,1 % αντίστοιχα).
- ✓ Τα κορίτσια επιλέγουν τη μπύρα (22,1 %) σε παρόμοια ποσοστά με τα ισχυρά οινοπνευματώδη ποτά (20,6%).
- ✓ Στα κορίτσια (4 %) είναι σημαντικά χαμηλότερη η προτίμηση σε ούζο ή τσίπουρο (από ότι στα αγόρια (12,2 %).

- ✓ Οι 13χρονοι έφηβοι καταναλώνουν κατά σειρά προτίμησης: μύρα (11,7 %), κρασί (10,3 %), αλκοολούχα αναψυκτικά (8,3 %), ισχυρά οινοπνευματώδη, ούζο ή τσίπουρο (1,7 %).
- ✓ Οι 11χρονοι καταναλώνουν κατά σειρά προτίμησης: κρασί (3,4 %), ούζο ή τσίπουρο (1,7 %), μύρα (1,5 %), αλκοολούχα αναψυκτικά (1 %), ισχυρά οινοπνευματώδη (0,7 %).
- ✓ Τα ποσοστά κατανάλωσης αλκοόλ και μέθης δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των εφήβων που ζουν στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη και σε άλλες περιοχές της χώρας.
- ✓ Εξαίρεση αποτελεί το ποσοστό μέθης των 11χρονων (τουλάχιστον μία αφορά στη ζωή τους), το οποίο είναι σημαντικά χαμηλότερο στην Αττική (2,4 %) σε σχέση με τη Θεσσαλονίκη (6,5 %) και τις λοιπές περιοχές της χώρας (6,3 %).

Συχνότητα/βαρύτητα κατανάλωσης αλκοόλ στους εφήβους, διαχρονικά (%)

*Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία πριν το 2010.

Πηγή: ΕΠΙΨΥ | Πανελλήνια έρευνα για τις συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία των εφήβων μαθητών – HBSC/WHO, 2014

ΕΡΜΗΝΕΙΑ 4^{ΟΥ} ΠΙΝΑΚΑ

- ✓ Διαχρονικά παρατηρείται μείωση στο ποσοστό των εφήβων που αναφέρουν κατανάλωση αλκοόλ.
- ✓ Από το 2010 έως το 2014 μειώθηκε σημαντικά το ποσοστό των εφήβων που ανέφεραν πρόσφατη κατανάλωση αλκοόλ (από 41,1 % σε 30 %).
- ✓ Μείωση στην κατανάλωση αλκοόλ έχει παρατηρηθεί σε όλες τις ηλικίες εφήβων.
- ✓ Μείωση έχει παρατηρηθεί, επίσης, και στην υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ (μέθη) από εφήβους.
- ✓ Στη δωδεκαετία 2002-2014 μειώθηκαν σημαντικά τα περιστατικά μέθης σε εφήβους από (24,4 % σε 20,6 %).

Πηγή: <https://www.epipsi.gr/index.php/research/97-ereuna-hbhc-who>